

„ARE YOU READY FOR CHANGE?”

-Proiect eTwinning-

Profesor Bilțiu Gabriela,
Liceul Tehnologic Special Dej

Strategia națională privind educația pentru mediu și pentru schimbările climatice 2023-2030 este un document programatic care „stabilește acțiuni clare pentru creșterea gradului de educație și de conștientizare, în rândul copiilor și tinerilor, privind dezvoltarea sustenabilă și responsabilizarea pentru mediu”.¹ Printre obiectivele și măsurile prevăzute sunt vizate paliere precum educația formală și nonformală, resurse deschise și parteneriate, obiective care pot fi abordate în activitatea colaborativă la nivel european, pe platforma specifică eTwinning.

<https://school-education.ec.europa.eu/en/etwinning/projects/are-you-ready-change/twinspace/pages/summary-project>

„ARE YOU READY FOR CHANGE?” este un proiect care a creat contextul potrivit creșterii gradului de conștientizare cu privire la schimbările climatice, cu rol în alfabetizarea ecologică și dezvoltarea la elevi a unui comportament ecologic. Atât elevii cât și profesorii au câștigat din această colaborare în ceea ce privește cunoștințele - despre mediu, instrumente web, limba engleză ca limbă străină, atitudine pozitivă față de conservarea resurselor iar educatorii, în plus, competențe profesionale în urma schimbului de practici cu colegi provenind din alte sisteme educaționale.

Implementat timp de 4 luni în anul școlar 2023-2024, proiectul „ARE YOU READY FOR CHANGE?”/„Ești pregătit pentru schimbare?” s-a adresat unui grup țintă de 90 de elevi cu vârsta cuprinsă între 12 și 18 ani, coordonați de 15 profesori provenind din diverse școli europene, școli de masă, incluzive sau -în cazul nostru- școală specială. Activitățile propuse pentru atingerea obiectivelor au inclus prezentarea partenerilor și a școlilor acestora, realizarea unui logo și a unor postere care promovează reducerea amprentei de carbon, activități practice pe teme ecologice, evaluare pe tot parcursul proiectului, celebrarea unor zile specifice, cum ar fi: Ziua mondială a solului, Ziua internațională a energiei, Ziua internațională a biodiversității. Copiii au accesat informații cu privire la schimbările climatice și au prezentat soluții unor probleme de mediu, soluții simple transpuse în comportamente ecologice dezirabile.

¹ https://www.edu.ro/comunicat_presa_03_2023_adoptare_SNEM

Colaborarea partenerilor, realizată în mod democratic prin implicarea tuturor profesorilor se regăsește la nivelul tuturor etapelor proiectului, în planificare, desfășurare, evaluare sau diseminare a rezultatelor. Fiecare profesor a fost implicat în activități individuale și colective. Lunar au avut loc întâlniri online în care a fost prezentată, discutată și evaluată activitatea din cadrul proiectului, pentru a ne asigura de impactul maxim al acestuia.

Au fost realizate în mod colaborativ revista „Environmental Literacy” și o carte în format electronic pentru copii, „Global Warming”.

În școală, elevii mei cu CES au colaborat în procesul realizării propunerii pentru logo, în desfășurarea unor activități practice precum reciclare sau îngrijirea unor plante și diseminare. La nivelul proiectului, copiii s-au prezentat sub formă de avatare, și-au îndeplinit sarcinile ca parte a echipelor cărora au aparținut: Pământ, Apă, Foc sau Aer- ceea ce a însemnat conceperea unor slogane sau înregistrarea unor mesaje în cadrul unui video colaborativ.

Tehnologia a constituit o componentă de bază a parteneriatului, începând cu inițierea acestuia pe platforma eTwinning/ESEP, continuând cu o intensă comunicare între profesorii coordonatori în aplicația **WhatsApp** sau pe platforma **Zoom**. Editorul de documente online **Google Docs** a fost utilizat în aplicarea unor chestionare inițiale și finale iar platforma **Padlet** a fost utilizată pentru a împărtăși cu colegii conținut sub formă de avatare, postere, propuneri pentru logo sau slogane. Rețelele de socializare Facebook și Instagram sau YouTube au avut rol important în diseminare; instrumentul de design grafic **Canva** a fost utilizat în crearea posterelor, a certificatelor de participare, a prezentărilor și a revistei electronice. Aplicația mobilă **ChatterPix** a permis înregistrarea mesajelor care promovează comportamentul „verde” iar aplicația **Storyjumper** a facilitat realizarea cărții despre încălzirea globală. Accesul la cunoștințe și consolidarea acestora sub formă de joc au fost mediate de aplicațiile **Mind Map** în crearea unor hărți conceptuale, respectiv **puzzle.org** și **jigsawplanet.com**. Deși școala are o politică clară privind protecția datelor, consimțământul părinților pentru participarea elevilor la proiect a fost necesar. În plus s-a recurs la avatare pentru a substitui fotografiile copiilor și a fost inclusă o temă privind siguranța pe internet.

Abordarea pedagogică a temei include învățarea bazată pe proiect, documentare independentă, brainstorming, exerciții, jocuri și activități practice, conversația, explicații și demonstrații.

Această colaborare a urmărit dezvoltarea la elevi a unor competențe privind sustenabilitatea, abilități precum empatia, munca în echipă, gândire critică, creativitate și rezolvare de probleme.

În cadrul activității de dezvoltare a abilităților de comunicare și terapia limbajului - copiii au fost organizați individual sau în grupuri mici de 2- 6 persoane, ținând cont de cerințele educative specifice și de tema sau sarcina de îndeplinit. De exemplu participarea la jocuri s-a realizat în mod individual în timp ce diseminarea pentru colegi s-a realizat în grup; propunerea pentru posterul proiectului a fost concepută în grupul de elevi dar mesajul pentru video a fost înregistrat individual.

Accesul elevilor cu CES la tema introdusă prin proiect a fost facilitat de un variat material vizual conectat cu realitatea, cu problemele lumii în care trăim.

Integrarea curriculară s-a realizat la nivelul terapiei limbajului și a comunicării. Tema - mediu și comportament ecologic - a constituit baza dezvoltării literației la copii, dincolo de abordarea acesteia în mod convențional, ca „un set de abilități de citire, scriere și numărare”, fiind considerată „ca un mijloc de identificare, înțelegere, interpretare, creație și comunicare într-o lume tot mai digitalizată, mediată de text, bogată în informație, în schimbare rapidă”, ca „parte dintr-un set mai larg de competențe, care include competențe digitale, alfabetizare media, educație pentru dezvoltare durabilă și cetățenie globală precum și competențe specifice unui loc de muncă”.² Proiectul a fost adecvat integrat în curriculum, programa școlară vizând dezvoltarea capacității de interacțiune, explorare și cunoaștere a mediului extern, dezvoltarea capacității de abilitare motorie generală și de organizare a conduitelor și structurilor perceptiv motrice, dezvoltarea abilităților de emisie - recepție a mesajului oral, dezvoltarea abilităților în plan lexicografic, dezvoltarea capacităților intelectuale prin exersarea proceselor psihice, dezvoltarea capacității de intercunoaștere și interrelaționare în medii variate de viață.³ Pe lângă abilități de comunicare în limba română și engleză copii și-au dezvoltat și competențe cheie precum a învăța să înveți, competențe digitale, sociale și civice.

Impactul proiectului asupra elevilor este semnificativ nu doar prin prisma temei și a modului de organizare - colaborativ, cât și datorită integrării acestuia într-un plan mai amplu dezvoltat în cadrul acreditării Erasmus+ a școlii, implementate anual începând cu 2021. Această colaborare eTwinning și proiectul școlii au fost conectate atât prin

² <https://www.unesco.org/en/literacy/need-know>

³ https://rocnee.eu/sites/default/files/2021/curriculum/Programe-scolare-Invatamant-special_OME_3702_2021.pdf

obiectivele vizate cât și prin participanți, parte din ei implicați într-o mobilitate într-o altă școală europeană, unde au avut ocazia de a aplica noile competențe dobândite. În acest fel, interesul în proiecte a fost mare, elevii implicându-se în toate sarcinile atribuite. Repetarea unor informații sau sarcini a contribuit de asemenea la atingerea obiectivelor.

Contactul cu echipe/colegi din alte școli, cu stilul lor de muncă a adus beneficii atât elevilor cât și profesorilor. Schimbul de practici educaționale realizat la nivelul proiectului a facilitat accesul la noi resurse sau instrumente digitale și a permis în același timp o validare a propriei activități din școală.

În opinia mea, parteneriatele eTwinning, alături de parteneriatele desfășurate la nivel național, reprezintă pentru elevii cu cerințe educative speciale încadrați în școli speciale nu numai oportunități de dezvoltare ci și oportunități de integrare și de pregătire pentru viață.